

Protokół z posiedzenia
Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Gliwicach
kadencji 2023-2026

w dniu 23.04.2025 r., godz. 16:00

Obecni członkowie Rady: Aneta Lipiec, Agnieszka Luszawska, Klaudia Bera, Marcin Kiełpiński, Katarzyna Sielawa, Marta Kryś, Kazimierz Ochterski.

Nieobecni: Łukasz Chmielewski, Agnieszka Filipkowska, Krystyna Skrodzka.

Osoby spoza Rady: Dagmara Walkowicz (Centrum 3.0), Jolanta Rypińska oraz Teresa Póda (Stowarzyszenie Klub Seniora Dzielnica Politechnika "Optymiści"), Anna Grabias (Rada Seniorów Miasta Gliwice), Krystyna Jurczewska - Płońska (Uniwersytet Trzeciego Wieku, RSMG), Maria Puch (RSMG), Anna Tompalska (wydział UK UM Gliwice).

Planowany przebieg spotkania:

1. Stwierdzenie kworum.
2. Ustalenie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
4. Sprawy bieżące i wolne wnioski.
5. Ustalenie daty kolejnego posiedzenia.
6. Zamknięcie posiedzenia - udział członków Rady w spotkaniu informacyjnym z udziałem przedstawicieli wydziału UK dotyczący wyboru najkorzystniejszej metody naliczania opłat za wywóz śmieci.

Posiedzenie MRDPP otworzyła i poprowadziła **Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec**.

Ad 1 Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec stwierdziła kworum.

Ad 2 Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec zaproponowała przyjęcie ww. porządku posiedzenia. Proponowany porządek obrad przyjęto jednogłośnie.

Ad 3 W związku z brakiem uwag do przesłanych na mejla protokołów z posiedzenia w dniu 12.02 oraz 03.03.2025, przyjęto je jednogłośnie. Protokoły podpisała **Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec**.

Ad 4 Członkowie MRDPP nie wnieśli żadnych wniosków. Brak spraw bieżących do omówienia.

Ad 5 Datę kolejnego spotkania ustalono na 21.05.2025 godz. 16:00 w lokalizacji Barlickiego 3, numer sali zostanie podany w późniejszym terminie.

Ad 6 Spotkanie rozpoczęła **Anna Tompalska** z Wydziału Usług Komunalnych UM w Gliwicach Poinformowała, że trwają aktualnie konsultacje prowadzone z mieszkańcami na temat wyboru metody naliczania opłat za wywóz odpadów. Wyjaśniła, że ustawa dopuszcza cztery metody naliczania opłat: od powierzchni nieruchomości, od liczby osób zamieszkujących nieruchomość, od ilości zużytej wody i od gospodarstwa domowego.

Przedstawiła koszty systemu gospodarowania odpadami na rok 2025, zaplanowane na 66 milionów zł. Składają się na to koszty odbioru i zagospodarowania odpadów (umowa z firmą Remondis), koszty funkcjonowania PSZOK przy ul. Rybnickiej (11 milionów zł) oraz koszty administracji i edukacji ekologicznej. Podkreślono, że kwota umowy z Remondis (51 milionów

zł) jest maksymalną kwotą, jaką Miasto Gliwice zapłaci, ponieważ opłaty są rozliczane od tony odebranych odpadów.

Następnie omówiła poszczególne metody:

- Metoda od mieszkańca:

- Zalety (cechy): uważana za sprawiedliwą, korzystna dla gospodarstw jednoosobowych, prosta w odbiorze,
- Wady (problemy): Trudność w ustaleniu rzeczywistej liczby mieszkańców (deklarowana vs. zameldowana), więcej obowiązków dla mieszkańców i zarządców (korekty deklaracji), problem z kontrolą danych, wysokie ryzyko nierzetelnych deklaracji (spadek liczby mieszkańców w innych miastach o 20% lub więcej).

Anna Tompalska podkreśliła, że system musi się zbilansować i za osoby nierzetelne składające deklaracje zapłacą wszyscy mieszkańcy. Istnieje trudność w ustaleniu dokładnej liczby osób zamieszkujących w Gliwicach. **Jolanta Rypińska** zwróciła uwagę, iż są pewne organy, które mogłyby przeprowadzić taką kontrolę, np. straż miejska, policja.

Anna Tompalska odpowiedziała, że ani UM, policja i straż miejska nie ma takich uprawnień. Mogą oczywiście zapukać do mieszkań, ale mieszkańcy nie mają obowiązku ich wpuścić – nawet po zgłoszeniach innych mieszkańców. **Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec** dopowiedziała na przykładzie miasta Zabrze, gdzie stosują powyższą metodą, że początkowo spadek liczby „znikających mieszkańców” był na poziomie ok. 20%, z roku na rok ten odsetek się zwiększa, teraz wynosi już ponad 30%.

- Metoda od powierzchni nieruchomości:

- Zalety (cechy): niskie koszty administracyjne, niezmiennosc powierzchni (dane z podatku od nieruchomości), mniejsza możliwość manipulacji, korzystna dla większych rodzin.
- Wady (problemy): uważana za niesprawiedliwą przez osoby samotnie zamieszkujące duże powierzchnie.

W trakcie omawiania tej metody **Klaudia Bera** poinformowała o programie osłonowym dla seniorów (dodatek na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z wprowadzeniem tej metody), który został uchylony przez wojewodę śląskiego i Miasto Gliwice musiało się z tego programu wycofać. **Anna Tompalska** dopowiedziała, że obecnie funkcjonuje wsparcie dla seniorów organizowane przez OPS dla spełniających określone kryteria (wiek – min 60 r.ż., powierzchnia min 45 m², dochód ok. 2500 zł netto na osobę samotną), w czerwcu planowane jest zwiększenie progu dochodowego do ok. 4040 zł netto. OPS dofinansowuje 50% opłaty za wywóz śmieci.

- Metoda od zużytej wody:

- Zalety (cechy): wydaje się sprawiedliwa, obejmuje wszystkich mieszkańców, ekologiczne podejście do zasobów (możliwość oszczędzania wody).
- Wady (problemy): więcej obowiązków związanych z korektami deklaracji, problem z rozliczaniem nieruchomości z własnymi ujęciami wody lub bez wodomierzy,

niesprawiedliwość w przypadku osób zużywających więcej wody (np. do podlewania ogrodu) bez podlicznika. Górny limit opłaty na gospodarstwo wynosi 208,90 zł.

Anna Tompalska przytoczyła również przykład gminy Radlin, która wycofała się z tej metody w ostatniej chwili z powodu dużych ubytków wody w instalacji wodociągowej.

Dopowiedziała również, że ww. metoda stosowana jest najczęściej w miejscowościach turystycznych, gdzie jest duża rotacja osób w ciągu roku, wtedy zwiększone zużycie wody świadczy także o generowaniu większej ilości śmieci.

- Metoda od gospodarstwa domowego:

Podobna do metody od osoby, ale stawka nie rośnie proporcjonalnie do liczby osób.

- Zalety: korzystna dla dużych rodzin – stawka może być niższa niż wielokrotność za 1-osobowe gospodarstwo domowe.
- Wady: trudność w planowaniu budżetu - brak baz danych o liczbie gospodarstw domowych i liczbie mieszkańców w tych gospodarstwach, problemy z ich weryfikacją w deklaracji, nierówność społeczna - wyższe opłaty dla małych gospodarstw, zaniżone opłaty dla dużych rodzin.

Podsumowując swoją prezentację **Anna Tompalska** zaprosiła uczestników do skorzystania z kalkulatora obliczeń kosztów wywozu odpadów wg indywidualnych danych, przeliczenia stawek we wszystkich czterech metodach. Kalkulator dostępny jest na stronie:

<https://konsultacje-odpady.gliwice.eu/kalkulator>

Zabrał głos **Marcin Kiełpiński**, który zaznaczył, że jako radny przyczynił się też do podjęcia decyzji o wprowadzeniu metody naliczania opłat od powierzchni mieszkania. Stwierdził, że jako radni podjęli decyzję o wyborze najbardziej sprawiedliwej i najtańszej metody dla ogółu mieszkańców. Tak naprawdę każda z przedstawionych metod powyżej ma swoje wady i zalety. Z ciekawością oczekuje na wyniki konsultacji. Wspomniał też o opisanym wcześniej wsparciu finansowym dla seniorów. **Anna Grabias** zaprotestowała, uważa że dofinansowanie do opłat za wywóz śmieci w pewnym stopniu stygmatyzują seniorów. Dlaczego właśnie szczególnie seniorów ma to dotyczyć? Jako Rada Seniorów są na stanowisku, że właśnie tak nie powinno być, bo ciągle się mówi, że seniorzy mają na wszystko dopłaty – może być to negatywnie odebrane przez opinię publiczną. Kończąc wypowiedź zasugerowała, aby stworzyć taki system, który będzie w miarę spójny i sprawiedliwy dla wszystkich. **Anna Tompalska** dopowiedziała, że seniorzy często wstydzą się korzystać ze świadczeń z OPS, bo jest to dla nich w jakimś stopniu upokarzające. **Klaudia Bera** dopowiedziała, że chodzi tu głównie o wywiad środowiskowy, bez którego nie można uzyskać tego rodzaju wsparcia.

Anna Tompalska odpowiadając na pytanie dotyczące możliwości łączenia metod i ewentualnych stawek przy łączonej metodzie, opowiedziała że jest taka możliwość np. rozliczanie nieruchomości wielorodzinnych od powierzchni, a jednorodzinnych od osoby a stawki przy takiej zmianie będą wymagały weryfikacji.

Jolanta Rypińska dopowiedziała, że takie rozwiązanie byłoby dobre, aby w domach jednorodzinnych, wielodzietne rodziny rozliczane były wg metody od powierzchni, a jedno lub dwuosobowe gosp. domowe mieszkające na dużej powierzchni - metodą naliczania od osoby. Jedna osoba nie jest w stanie wygenerować tyle śmieci co wielodzietna rodzina, a płacą takie same lub większe kwoty. Podsumowała wypowiedź tym, że seniorzy „płacą” teraz za młodych

to może by odwrócić teraz tę sytuację, zrobić tak, żeby młodzi płacili w końcu sprawiedliwą stawkę.

Wszyscy uczestnicy spotkania zgodzili się ze stwierdzeniem, że najbardziej sprawiedliwą metodą wyliczenia opłat jest ta od ilości wytworzonych przez gospodarstwo domowe odpadów. **Marcin Kiełpiński** dopowiedział, że powinniśmy apelować do ustawodawcy o zmianę ustawy, aby możliwe było rozliczanie się względem wytworzonych odpadów.

Została także poruszona kwestia firmy Remondis przez uczestników spotkania, w odpowiedziach na zadane pytania uzyskano następujące informacje:

- w Polsce nie jest możliwe rozliczanie się od ilości produkowanych śmieci. Kody kreskowy na workach używane w innych miastach służą jedynie identyfikacji źródła odpadów w przypadku braku segregacji.
- szczegółowo opisano kontrolę kosztów firmy Remondis, rozliczanie za każdą tonę odebranych i przetworzonych odpadów w certyfikowanych instalacjach oraz system Bazy Danych Odpadowych.
- wyjaśniono, że przetargi na wywóz odpadów są unijne i otwarte dla wszystkich firm spełniających wymagania. Firma Remondis oferuje najniższą cenę, m.in. ze względu na lokalizację i niższe koszty transportu oraz już istniejącą infrastrukturę.
- oprócz firmy Remondis w przetargach startowały inne, ale oferowały wyższe ceny. Przytoczono tutaj także negatywne doświadczenia Zabrza związane ze zmianą firmy wywozowej.
- wyjaśniono kwestię worków na bioodpady. Do 2022 r. były dostarczane bezpłatnie, ale zrezygnowano z tego ze względów ekologicznych (problemy z kompostowaniem zanieczyszczonych worków). W zamian mieszkańcy otrzymali dodatkowe brązowe pojemniki. Do końca roku 2024 przedłużono możliwość odbioru odpadów w zgromadzonych workach bio. Worki komercyjne można kupić, ale odpady BIO można też oddawać bez limitu w PSZOK-u.
- odbiór bioodpadów w okresie zimowym (grudzień-luty) jest rzadszy (np. raz na 4 tygodnie w zabudowie jednorodzinnej), co jest uwzględnione w kalkulacji opłat.
- omówiono planowane wprowadzenie systemu kaucyjnego na butelki plastikowe i jego potencjalny wpływ na ilość segregowanych odpadów i osiągnięcie poziomów recyklingu przez miasto.

Przewodnicząca MRDPP Aneta Lipiec zapytała, jakie jest zainteresowanie konsultacjami z mieszkańcami. **Anna Tompalska** odpowiedziała, że liczba osób przybyłych na konsultacje była różna w zależności od dzielnicy (od 18 do ponad 100) - średnio około 60-70 osób. Połowa spotkań już się odbyła, planowane jest również spotkanie z zarządcami nieruchomości i spółdzielcami. Na tą chwilę zebrano ponad 400 ankiet online. Raport z konsultacji ma być gotowy około września.

Protokołowała

Dagmara Walkowicz